

ЎРТА ОСИЁ ВА ҚОЗОГИСТОН МУСУЛМОНЛАРИ ДИНИЙ НАЗОРАТИ МУСУЛМОН МАМЛАКАТЛАРИНИНГ ДИНИЙ ТАШКИЛОТЛАРИ БИЛАН АЛОҚАЛАРИ

DOI: <https://doi.org/10.53885/edinres.2021.87.80.004>

*Юсупов Расулжон Маликович
гуманитар фанлар кафедраси доценти. Андижон қишилоқ
хўжалиги ва агротехнологиялар институти*

Аннотация. Мақолада Ўрта Осиё ва Қозогистон мусулмонлари диний назоратининг ташкил топиши ва унинг фаолияти, бу ташкилот собиқ совет хокимияти назорати остида, чет эл мусулмон ташкилотлари билан бўлган мунасабатлари ёритилган.

Калит сўзлари: мусулмон, дин, кенгаши, диндор, совет, вакил, руҳоний, кадир, конференция, делегация, мамлакат, анжуман, халқаро, раис, ўринбосар.

РЕЛИГИОЗНЫЙ КОНТРОЛЬ МУСУЛЬМАН В ЦЕНТРАЛЬНОЙ АЗИИ И КАЗАХСТАНЕ ОТНОШЕНИЯ МУСУЛЬМАНСКИХ СТРАН С РЕЛИГИОЗНЫМИ ОРГАНИЗАЦИЯМИ

*Юсупов Расулжон Маликович
доцент кафедры гуманитарные науки Андижанский институт
сельского хозяйства и агротехнологий*

Аннотация. В статье рассматривается установление религиозного контроля над мусульманами Центральной Азии и Казахстана и его деятельность, их отношения с зарубежными мусульманскими организациями, находящимися под контролем бывшего советского правительства.

Ключевые слова: мусульманин, религия, Совет, религиозный, Советский, представитель, духовный, кадир, конференция, делегация, страна, международная, председатель, места.

RELIGIOUS CONTROL OF MUSLIMS IN CENTRAL ASIA AND KAZAKHSTAN RELATIONS OF MUSLIM COUNTRIES WITH RELIGIOUS ORGANIZATIONS

*Yusupov Rasuljon Malikovich
Associate professor of the Department "Humanities" Andijan Institute
of Agriculture and agrotechnologies*

Abstract.: The article covers the establishment of religious control over the Muslims of Central Asia and Kazakhstan and its activities, their relations with foreign Muslim organizations under the control of the former Soviet government.

Keywords: Muslim, religion, Council, religious, Soviet, representative, spiritual, kadir, Conference, delegation, country, Conference, International,

chairman, seats.

Ўрта Осиё ва Қозогистон мусулмонлари диний назорати 1943 йилда ташкил қилинган. Шунга биноан СССР Диний ишлар бўйича кенгаши ва Ўзбекистон Министрлар Совети қошида Диний ишлар бўйича кенгаш хам фаолият юритган. Бу кенгашлар диндорларни фаолиятини назоратини олиб борган, уларга тегишли буйруқ, кўрсатмалар бериб борган. 1944 йилда эса СССР мусулмонлари вакиллари биринчи марта чет элга борганлар, 1961 йилда чет эллар билан алоқалар бўлими ташкил этилган.

Совет органлари аслида мусулмон диний ташкилотлари фаолиятини, мусулмонлар диний эътиқодини чеклашга харакат қилган бўлса ҳам, чет эллик меҳмонларга кўз бўямачилик қилиб, Ўзбекистон ва бошқа республикалар мусулмонлари эркин диний маросимларни бажаради, масжидларда намоз ўқиди, мадрасаларда руҳоний кадрлар тайёрланмоқда, исломий тарихий ёдгорликлар таъмирланиб, аҳолига зиёрат қилишга очиб қўйилган, деб кўрсатиб, уларда мусулмон динининг ҳолати тўғрисида яхши таассурот қолдиришга харакат қилинган.

ЎОҚМДН вакиллари ҳам мусулмон мамлакатлари диний ташкилотлари таклифи билан айрим шарқ, араб давлатларида бўлган ва дин арбоблари билан мулоқот қилган. Диний назоратнинг Миср давлати диний ташкилотлари билан алоқалари самарали бўлган. Совет мусулмонларининг йирик арбоби З.Бобохонов 1958 йилда Мисрнинг Қоҳира шаҳрида бўлиб ўтган “Осиё ва Африка” мамлакатлари ҳамкорлиги комитети конференцияси»да ташкилий комитетнинг таклифи билан иштиrok этган.

ЎОҚМДН нинг Шарқ мамлакатлари диний ташкилотлари билан мана шундай алоқалари 50-йилларда оз бўлсада, бўлиб турган. Диний назоратнинг мусулмон давлатлари диний ташкилотлари билан муносабатлари 1961 йилда чет эллар билан алоқалар бўлими ташкил бўлганидан янада кенгайди.

ЎОҚМДН таклифи билан ташриф буюрган мусулмон делегацияларидан ташқари бошқа йўл билан келган чет эл делегациялари, туристлари ва газета, журнал муҳбирлари ҳам Диний назорат раҳбарлари қабулида бўлган, мусулмонлар ҳаёти ва ислом динининг ҳолати билан қизиқкан. 1965 йилда 60 дан ортиқ делегациялар билан Диний назоратда сұҳбатлар ўтказилган, уларни қизиқтирган саволларга жавоб берилган. Бу делегациялар ҳам ўз юртида СССР да ислом динининг аҳволи тўғрисида дурустров тасаввур шаклланишига маълум ҳисса қўшган.

Ўрта Осиё ва Қозогистон мусулмонлари Диний назоратининг 1973 йил 30 ноябрдаги маълумотномасида СССР мусулмонларининг араб халқларининг империалистлар тажовузига қарши мустақиллик ва ижтимоий тараққиёти учун адолатли курашини қўллаб-қувватлашга бағишланган конференциясида араб давлатлари делегациялари иштироки ҳақида батафсил хабар берган. СССР мусулмонлари конференцияси 1973 йил 13-14 ноябрда Тошкент шаҳрида бўлиб ўтган конференцияда тўртта Диний назоратнинг 40 нафар вакилларидан ташқари, 8 та араб мамлакатларидан 17 нафар вакиллари қатнашган.

1961-1976 йилларда Ўрта Осиё ва Қозогистон мусулмонлари Диний

назорати илиқ ва хурсандчилик билан қуидаги давлатлардан Жазоир, Ливия, Яман Араб Республикаси, Того, Мали, Уганда, Гамбия, Хиндистон, Покистон, Филиппин, Малайзия, Бангладеш, Эрон, Афғонистон, Сомали, Судан, Гвиана, Маврикия, Франция, Югославия, Болгария, Польша, Гана, Шри-Ланка, Сенегал, Мавритания ислом делегацияларини қабул қылган. Улар Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари ҳаёти билан танишган.

ЎОҚМДН делегацияларининг мусулмон давлатлари ва диний ташкилотлари ташкил қылган халқаро конференцияларда қатнашиши ҳам чет эл диний ташкилотлари билан алоқаларни мустаҳкамлашда муҳим рол ўйнаган. Чет эллар билан алоқалар бўлимининг 1976 йил 26 июлда ёзилган маълумотномасида кўрсатилишича, муфтий З.Бобохонов 1961-1976 йилларда 10 дан ортиқ халқаро конференцияларда иштирок этган. Айрим халқаро конференцияларда ЎОҚМДН раиси ўринбосари Абдулғани Абдуллаев, бўлим бошлиғи Юсуфхон Шокиров ва бошқа ҳодимлар иштирок этишган. [2]

1987 йилда ЎОҚМДН вакиллари 14 мамлакатда сафарда бўлдилар. Жумладан, Марокаш, Англия, Афғонистон, Болгария, Япония, Иордания, Покистон, АҚШ, Судан, Алжир, Кампучия, Саудия Арабистони, Канада, Миср Араб Республикаси. [3] Бу сафарлар халқаро дўстликни мустаҳкамлаш ишига маълум хисса кўшган.

Совет Иттифоқи мусулмонлари чет эл мусулмон ташкилотлари билан алоқаларини мустаҳкамлаш ва Иттифоқда виждан эркинлиги мавжудлигини кўрсатиш мақсадида чет эл ислом конференцияларида иштирок этиш билан чекланиб қолмай, ўзлари ҳам халқаро анжуманлар ташкил қилдилар.

1974 йил 20-23 августда Самарқанд шаҳрида буюк ислом олими ва мутафаккири мусулмон дунёсида машҳур, Қуръондан кейин турувчи “Саҳих ал-Бухорий” асари муаллифи Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий таваллудининг 1200 йиллигига бағищланган юбилей конференцияси ташкил қилинган. Анжуманинг ўтказилиши Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний назорат фаолиятида муҳим воқеа бўлди. Илмий конференцияни муваффақиятли ўтказиш учун муфтий З.Бобохонов бошчилигига Ташкилий комитет ташкил қилинган эди. Бу конференцияни ўтказишдан Совет хукумати ҳам манфаатдор эди. Бу тадбир Совет Иттифоқининг Шарқ мамлакатлари, жумладан араб мамлакатлари билан алоқаларини мустаҳкамлашга ёрдам бериши мумкин эди. Шунинг учун илгари қаровсиз ётган Имом Бухорий қабри, масжиди таъмирланди, ободонлаштирилди. Қисқа вақт ичida “Саҳих ал-Бухорий” ва “Суласиёти Бухорий” асарлари меҳмонларга тарқатиш учун нашр қилинди. [4] Конференцияга иштирок этиш учун мусулмон мамлакатлари ислом арбобларига таклифномалар юборилган эди.

Конференцияга 25 мамлакатдан 57 нафар меҳмонлар келган. Конференция ташкилотчилари социалистик жамиятда дин, жумладан ислом дини мавжудлигини, ривожланишини намойиш қилишга интилган. Бунинг сабаби шундаки, айрим ислом мамлакатларида коммунистик тузум, жумладан, Совет Иттифоқи атеизмга асосланган ва динга йўл берилмайди, қонунлар билан тақиқланади, деган фикр тарқалган эди.

Ғоявий душманлар шунга асосланиб, Совет Иттифоқи билан араб мамлакатлари муносабатларига нифок солишга, низо чиқаришига ҳарақат қилган. Совет давлати душманлари тарқатаётган ислом динини ҳолати түғрсидағи фикрларни тугатиши мақсадида Совет органлари күрсатмаси билан Совет Иттифоқи исломий ташкилотлари, жумладан, ЎОҚМДН шу каби конференция ва бошқа чет элликлар иштирокидаги тадбирларни доимий равиша үтказиб турған.

Үрта Осиё ва Қозогистон мусулмонлари диний назоратининг чет эл мусулмон ташкилотлари билан алоқалар ўрнатишида ва ривожлантиришида уни диний адабиётлар, журнал нашр қилиш мухим рол ўйнаши аниқ эди. Шуни ҳисобга олиб Совет ҳукумати чет элларда тарқатиши учун айрим диний нашрлар чоп этишига рухсат берган. Диний назоратнинг босма нашрлари кўп бўлмаган. Қуръон, Хадис, Ҳижра-қамар календари, “Тарихий ислом ёдгорликлари” альбоми, “Совет Шарқи мусулмонлари” журнали каби босма нашрлари бўлган. Шу йўл билан Совет ҳукумати чет эл мусулмон мамлакатларида Совет Иттифоқида дин эркинлиги бор, деган фикрни тарқатишига ҳарақат қилган.

ЎОҚМДН 1967 йил 10 июнда Ўзбекистон Диний ишлар бўйича кенгаш вакили М.Мираъзамовга Қуръонни қайта нашр қилиш тўғрисида хат йўллаган. Хатда кўрсатиладики, 1956-1961 йилларда Диний назорат Қуръонни нашр қилган. Ҳар иккала нашрдаги Қуръон асосан ЎОҚМДН нинг чет эл меҳмонларига совфа қилинган ва мусулмон мамлакатларидағи элчихоналарга беришган. Диний назорат бошқа даврий матбуоти йўқлиги учун чет элликлар юборган журнallар ва китоблар ўрнига Тошкентда нашр қилган Қуръонни жўнатади. Қуръон китоби тугаганлигини кўсатиб, уни қайта нашр қилишга рухсат сўраган.

ЎОҚМДН нинг бу мактуби билан Ўзбекистон диний ишлар бўйича кенгаш вакили томонидан республика олий органлари таништирилган ва 1967 йил 25 июнида СССР Диний ишлар бўйича кенгашга илова қилинган хат билан юборилган.

Ўзбекистон Диний ишлар бўйича кенгаш вакилининг хатига СССР Диний ишлар бўйича кенгашдан ижобий жавоб олинган. Қуръонни 5000 нусха катта форматда ва 5000 нусха кичик форматда чиқаришига қарор қилинган. Халқаро алоқа билан боғлиқ ҳар бир иши, жумладан босма нашрлар, диний китоблар чоп этиши каби фаолияти совет органларининг назорати остида бўлган. Диний назорат ҳар бир ишни юқори Совет органлари билан келишиб, улар рухсат берган тақдирдагина амалга оширган. ЎОҚМДН нинг чет эл мусулмон ташкилотлари билан алоқаларга тегишли барча тадбирлари фақат СССР Диний ишлар бўйича кенгаш рухсати билан бажарилган.

Совет ҳукумати мусулмонлар вакилларига ҳаж сафарига боришга чекланган даражада рухсат берган. Совет ҳукуматининг ўзига қолса, мусулмонларга ҳажга боришга, бошқа диний маросимларни бажаришга йўл бермас эди. Лекин социалистик тузум, коммунистик жамият, Совет Иттифоқи душманларининг СССР атеизмга асосланган давлат, дин тақиқланган, тақводорларга диний удумларни бажаришга йўл берилмайди каби даъволаридан қутулиш, ўзини ҳимоя қилиш мақсадида номигагина

диний эркинлик берилган.

ЎОҚМДН 1944 йил августда СССР Диний ишлар бўйича кенгаш раиси И.В.Полянскийга хат ёзиб, унда 6 нафар Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонларини ҳаж сафарига юборишга руҳсат беришини сўраган. [5] Бу хатга Совет ҳукумати ижобий жавоб берган.

Чет эллар билан алоқалар бўлимининг 1962-1972 йиллар бўйича фаолияти тўғрисидаги маълумотномасида Совет мусулмонларининг дастлабки ҳаж сафарлари ҳақида қўйидаги хабарларни берган: “Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари диний назорати ташкил қилингандан кейин 1944 йилда СССР мусулмонлари вакиллари биринчи марта чет элга бордилар. Бу Саудия Арабистонига ҳаж сафари бўлган. Маккага боришида ҳожилар йўл-йўлакай Эрон, Ироқ, Ливан, Мисрда бўлганлар. Шундай қилиб, Совет мусулмонлари чет эл мусулмонлари бир диндагилари билан биринчи марта учрашдилар. ЎОҚМДН нинг чет эл мусулмон ташкилотлари билан алоқалари шундай бошланган эди. 1945 йилда бошқа гуруҳ марҳум муфтий Эшон Бобохон раҳбарлигида Маккага ҳаж сафарини бажарган. 1946 йилда Зиёутдинхон Бобохонов Эрон, Миср ва Саудия Арабистонига узоқ сафар қилган. Шундан кейин бизнинг вакилларимизни чет элга бориши маълум вақтга тўхтаган. Саудия Арабистонига ҳажга бориш 1953 йилда тикланди ва шундан бошлаб доимо амалга оширилмоқда”. [6]. Ҳаж сафарларида Саудияликлар билан кўп йиллик учрашувлар уларнинг Совет мусулмонлари тўғрисидаги фикрини ўзгартирди.

Совет мусулмонларининг вакилларини ҳаж сафарига бориши совет ҳукумати учун кўп томонлама фойдали бўлган. Биринчидан, советларга қарши турган империалистик давлатларнинг СССР да ислом дини бутунлай тугатилган, деган ташвиқотига ишонишни заифлаштирган. Иккинчидан, Совет ҳожиларини Саудия Арабистонига келган бошқа мамлакатлар ҳожилари билан, шунингдек маҳаллий аҳоли ва туркистонлик муҳожирлар билан бўлган сухбатлари советларга қарши империалистик ташвиқотни фош қилинишига ёрдамлашган. Учинчидан, Совет ҳожиларининг Саудия Арабистони мусулмон диний ташкилотлари ва арбоблари билан учрашувлари уларни алоқаларини мустаҳкамлашга ёрдам қилган. Мана шунинг учун Совет ҳукумати оз бўлса ҳам, ҳаж сафарига мусулмонлар вакилларини жўнатиб турган.

Адабиётлар рўйхати:

1. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 578-иш, 121-127-в.
2. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 578-иш, 128-129 в.
3. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 733-иш, 107-109 в.
4. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 538-иш, 35-37-в.
5. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 23-иш, 3-в.
6. ЎзР МДА, 2456-ф., 1-р., 537-иш, 42-в.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТУРИЗМНИ РИВОЖЛАНТИРИШГА ҚАРАТИЛГАН АМАЛИЙ ҲАРАКАТЛАР: МУАММО ВА НАТИЖАЛАР ТАҲЛИЛИ

DOI: <https://doi.org/10.53885/edinres.2021.58.19.005>

Тўрабоева Яйрахон Рустамжоновна,
гуманитар фанлар кафедраси катта ўқитувчиси. Андижон қишлоқ
хўжалиги ва агротехнологиялар институти. Андижон, Ўзбекистон

Аннотация. Уибу мақолада Ўзбекистон Республикасида туризмни ривожлантириши, давлат иқтисодиёти, сиёсати ва маданиятига бевосита таъсир этувчи миллий туризм имкониятларини кенгайтириши, амалий ҳаракатларни давом эттириши бўйича ҳалқаро рейтинклардаги кўрсаткичлар бўйича илмий хулоса ва таклифлар берилган.

Калит сўзлар. Туризм, миллий туризм, виза режими, ташриф, қадамжолар, туризм саноати.

ПРАКТИЧЕСКИЕ ДЕЙСТВИЯ TIRISHGA, НАПРАВЛЕННЫЕ НА РАЗВИТИЕ ТУРИЗМА В УЗБЕКИСТАНЕ: АНАЛИЗ ПРОБЛЕМ И РЕЗУЛЬТАТОВ

Тўрабоева Яйрахон Рустамжоновна

Андижанский институт сельского хозяйства и агротехнологий
преподаватель кафедры гуманитарные науки. Андижан,
Ўзбекистан

Аннотация. В данной статье были даны научные выводы и предложения по показателям в международных рейтингах по развитию туризма в Республике Узбекистан, расширению национальных туристических возможностей, которые непосредственно влияют на государственную экономику, политику и культуру, продолжение практических действий.

Ключевые слова. Туризм, национальный туризм, визовый режим, выездной туризм, святыни, индустрия туризма.

PRACTICAL ACTIONS AIMED AT THE DEVELOPMENT OF TOURISM IN UZBEKISTAN: ANALYSIS OF PROBLEMS AND RESULTS

Turaboeva Yayrahon Rustamjonovna

Senior teacher of humanities. Andijan Institute of Agriculture and
agrotechnologies. Andijan, Uzbekistan

Abstract. In this article, scientific conclusions and proposals on the indicators in the international ratings were given on the development of tourism in the Republic of Uzbekistan, expansion of national tourism opportunities that directly affect the state economy, policy and culture, continuation of practical actions.

Keywords. Tourism, national tourism, visa regime, visiting tourism,

shrines, tourism industry.

After Uzbekistan gained its independence and inviolable rights, it chose a new, modern and productive way of development of world countries. In this sense, the tourism industry is rapidly developing as a sphere that equally affects the economy, policy and culture of the state. As a matter of fact, in the last years in the country, measures are being gradually implemented to develop tourism as one of the strategic sectors that diversify the national economy, create new jobs, increase the incomes and living standards of the population, increase the country's investment attractiveness. One of the practical actions in this regard is the liberalization of the visa regime, simplification of the procedure for registration of foreign citizens, granting privileges and preferences for the development of the tourism network, paving the way for effective promotion of the national tourism potential in the domestic and foreign markets kengaytirib, national tourism opportunities.

The first steps of Uzbekistan began with a comfortable life based on the principles of Public Policy, openness, law, equality and Justice, which determined the national policy of different fronts, the way of its new look and specific development and focused on its goals.

Our country has a very large tourism and recreational potential, it has a total of 7,4 thousand objects of cultural heritage, of which 209 are located in the territory of four museums — “Ichan-Qal'a in Khiva”, “the historical center of Bukhara”, “the historical center of Shahrisabz”, “the city of Samarkand” and are included in the UNESCO list of heritage.

In recent years, major investment projects on the development of tourism infrastructure, promoting local opportunities, have been implemented, including the opening of Hotels of the brand “Nyatt Regensy Tashkent” and “Lutte City Notel Tashkent Palace” in Tashkent, the establishment of cultural and entertainment parks in Andijan, Urgench and Tashkent, the opening of the Angren-Pop Railway, the opening of electrified Railways for high-speed trains[1].

Uzbeks from ancient times almost every village or in all parts of our country has a sacred place for the population, according to national traditions, many residents visit the shrines and certain activities are carried out[2.300].

Uzbekistan has opened its doors to the world community as a place of Dong with its rich cultural heritage, indelible history, great commander and encyclopedic thinkers, on the scale of the most developed countries. Barqor's development, economic independence, quiet and peaceful society has to take on the development of national tourism opportunities under any circumstances. In particular, it is known that countries with limited tourism opportunities in the world are finding new opportunities on the basis of new perspectives and innovative approaches and adding to their economy worthy of attention.

More than 700 tourist firms operate in our republic today[3]. In addition, a number of legislative acts on the development of the tourism sector have been developed by the government and the head of state, which serve to further

improve the tourism opportunities in our country, to show national traditions and Customs to the peoples of the world, to create favorable conditions for visitors.

In particular, the decree of President Shavkat Mirziyoyev "on additional measures for the rapid development of tourism in the Republic of Uzbekistan" adopted in 5 January in 2019 testifies to the gradual implementation of measures aimed at improving tourism opportunities in our country[4].

At present, there are many types of tourism in the world, among which one of the most important branches of international tourism, which holds an alternative to the trend of sustainable development, is religious tourism[5].

There are such pilgrims as Imam Bukhari, Imam Termizi, Bahavuddin Naqshband, Ahmad Yassavi, Zangi ota who are present in our country and Muslims are coming to visit these pilgrims. It should be noted that even now, in other regions of Europe, including Belgium's Bruce, Italy's Turin, the Lord of France, the holy shrines in the Polish cities of Yasna-Guru are attracting millions of visiting tourists who follow the Christian religion[6].

It should be noted that places of pilgrimage in the Muslim world are also important. In particular, in Central Asia, in the Republic of Uzbekistan, there are many sacred Saints living, buried shrines and places of pilgrimage. Among them are the zangiota complex in Zangiota District of Tashkent region; the Takhur tomb in Shaikh Khivanda in Tashkent City, the Qargoch-biya tomb, the Yunuskhon tomb; the Imam complex; the mausoleum of Abubakr Muhammad Kaffal Shashi; the shrine of Sheikh Zayniddin Baba.; Imam Al-Bukhari complex in Khartang village of Payariq District of Samarkand region; Makhtumi O'zam mausoleum in Daxbed stronghold of Akdarya district; Shakhi Zinda in Samarkand, Amir Temur, Ruhabad, Khoja Daniel, Motrudi, Murad Saint, Khoja Akhrat Vali, White Palace, pastoral shrines; in Bukhara city – Ismail Samani, Chashmai Ayub, Sadriddin Bukharzi, Boxovuddin Nakshbandiy, Beri Kulikhon, Tsar Bakr shrines; in Khorezm Region Three Saints, said Alluvuddin shrine; in Kashkadarya Region Three Saints, Said Alluvuddin shrine; in-jakhongir, Dorus Saodat, Dorut Tilovat complex, Kuk Dome mosque; in Surkhandarya region – Hakim at-Termiziy Complex; Sultan avliyo (Avliyoota) complex; In Fergana region, shakhon cave of daxman, tomb of Mazarikhon, etc., is considered to be one of the places that attract pilgrims and attract them[7]. These places attract thousands and millions of tourists every year and add to the development of our country its worthy feel. In the development of international tourism in Uzbekistan, there are also great opportunities for visiting tourism, and in this regard, it was noted that it is necessary to develop the program of "small pilgrimage", which consists of visiting holy shrines and monuments in the cities of Samarkand, Bukhara, Tashkent by our compatriot, and work in this regard is carried out intensively [8.1].

In order to further improve the state policy on the rapid development of tourism during the reforms of our country, in 2017-2021 defined the Republic of Uzbekistan as one of the priority directions of the tourism sector, defined in the strategy of action on five priority directions of development[9.]

Uzbekistan is one of the Ten leading countries in the world in terms of its large number of historical steps. In this regard, there are wide opportunities for the development of pilgrimage tourism in our country. In particular, more than 7300 ancient and architectural and archaeological monuments are included in the UNESCO Intangible Cultural Heritage List.

According to the Crescent Rating analysis, by 2026, the number of Muslim tourists visiting our country will reach 230 million. Given the centuries-old Islamic heritage of Uzbekistan, the development of pilgrimage tourism has great prospects for the country.

It can be observed that the interest in visiting tourism in Turkey, Indonesia, Malaysia, Russia, Pakistan, China, India, Japan, Europe and Arab countries is growing even more.

Experts of the International Company "International SOS and Control Risks" conducted a study in 2018, noted that Uzbekistan is the safest country in Central Asia for work and travel.

Even in the information released earlier this year by the US Department of state, our country was included in the list of the safest countries for travel.

Uzbekistan has also won 5 place in the international rating "the travel and Tourism Competitiveness 2019", held by experts of the World Economic Forum. In the same year, the British edition "The Telegraph" included Uzbekistan in the top-10 list of the most beautiful and wonderful places in the direction of Tourism and ranked 1st in the direction of true (authentic) tourism.

Uzbekistan was again in the first place in the ranking of countries with the best tourism destinations in 2020, compiled by BILD, which is popular among German online publications. Of Russia "Oktogo.ru" the city of Tashkent was included in the top-5 list among the cities in the rating of the cheapest destinations for tourism.

According to the results of the "Global Muslim Travel Index" conducted by the "Crescent Rating" Company since 2015, in 2019, Uzbekistan received a place from the list of countries that are most favorable for tourism, as evidenced by the results of systemic reforms in our country.

And the Australian edition of Lonely Planet recognized Uzbekistan as worthy of the 2nd place in the ranking of the best countries for the search for adventure during travel[10].

In the place of the conclusion, it should be noted that any nation or nation in the world that has preserved its millennial habits and traditions will always support its efforts to achieve the formation of a sense of love for the nation, loyalty to the motherland in the worldview of future generations. After all, the prosperity of God and the peace of the land develop and develop due to the intellectual, spiritual perfection of this younger generation. Along with many different practical actions as a means of developing the tourism industry, the problems are also considerable.

To them, the lack of accommodation facilities and infrastructure facilities, especially during the tourism season, the inadequate coordination of passenger transportation systems in the various resorts, as well as the low

level of Organization of the provision of tourists with information on the current tourism potential, the inefficiency of marketing campaigns to promote domestic tourism, cultural heritage objects in the regions of the country.

LIST OF USED LITERATURE.

1. “On additional measures for the rapid development of tourism in the Republic of Uzbekistan”. // PF. <https://lex.uz/docs/-4143188>.
2. Rustamjanovna T.Y. Classification of ShRINES (on the example of Andijan region).//Euro-Asia Conferences1(1),3000303./2021. <http://papers.euroasiaconference.com/index.php/eac/article/viev/93>
3. Mirzaev M.A., Tuychievna A.M. Basics Of Tourism.// Tashkent, 2011 y, 4-56-b
4. Decree of the president of the Republic of Uzbekistan “on additional measures for the rapid development of tourism in the Republic of Uzbekistan”. January 05, 2019 number PF-5611.
5. Turaboyeva Y.T // TRADITIONS AND VALUES IN ENGLISH FAMILIES. // APPLIANCES I NAUKA. MIROVIE ISSLEDOVANIYA, 32-34.// <https://elibrary.ru/item.asp?id=42637357>
6. Rustamjonovna T.Y. TRADITIONS AND MODERNIZATION IN THE SYSTEM OF “KINSHIP” IN ENGLISH FAMILIES.// EPRA International Journal of Published by : EPRA Publishing CC License.// 2020 https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=aJGf20AAAAJ&citation_for_view=agJGf20AAAAJ:3fE2CSJrl8C.
7. Mamatkulov X.M., Tuxliev I.S., Bektemirov A.B. International Tourism. The textbook.// Samarkand. 2008 y. 156-157-159-161bet.
8. Boltabayev M., Tuxliev I., Safarov B., Abdukhamidov S. Tourism: theory and practice.// Tashkent. It's 2018y. (33)
9. Қонун хужжатлари маълумотлари миллий базаси, 18.01.2019 й., https://lex.uz/pages/forpda.aspx?lact_id=3516847
10. Янги Ўзбекистон газетаси. 2021 йил.1 январ 1-сон.